

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 136 (3298) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Sztalin a pánszlávizmus meghirdetésével nyíltan kikirdette igényét a Balkánra

Egyre határozottabban rajzolódnak ki az angol—amerikai—szovjet ellentétek. Lendületesen halad előre a Balkán megtisztítása

Róma. (MTI.): Pavolini a Messagero vasárnapi vezércikkében „Burkolt háború” cím alatt összefoglalja az elmúlt hétnek azokat a jelenségeit, amelyek Amerika, Oroszország és Anglia érdekelletéire utalnak. Kanadával kezd a szemlét, ahol Ontario állam egyik vezetője kijelentette, hogy ha megszavaztatnák Kanada lakosságát, 45 százaléka az Egyesült Államokkal való egyesülés mellett döntene. Ez a kijelentés a legnagyobb vihart támasztotta Kanada angolhú köreiben és felvetődik a lehetősége annak, hogy egy napon egész Kanada nem lesz a brit korona gyöngye.

A szovjet kitarotán foglalkozik Amerikával. Mexikóba június 18-án érkezett meg az új szovjetorosz nagykövet. A mexikói szovjetorosz nagykövetségnek 35 attsége van. Közkeleten a szovjet repülők kiáltványokat dobálnak le a perza lakosság számára, olyan helyeken, ahol angol megszálló csapatok vannak. Sztalin a pánszláv eszméje útján akarja céljait megvalósítani ezen a területen és a Balkán félszigeten.

Ausztráliában, melynek amerikai katonai parancsnoka van, egyre jobban erősödnek az Amerikával való kapcsolatok. Európában a jugoszláv kormányválság mutatja az Anglia és a jugoszláv árnycikkormány közötti ellentétet, míg a Balkán félszigeten, Szerbiában három ellentétes erő küzd. Az egyik Nedics tábornok önkénteseiből áll, akik a Németországgal való együttműködést akarják, a másik a Titus-kommunistapárti zsiniszervezet, a harmadik Mihailovics angolbarát híveiből tevődik össze. A Balkánon így, ha nem is háború, de erős guerillaharc alakult ki nemcsak a németek, hanem ugyanakkor az angolok és a szovjet érdekek ellen is.

Ami az angol király északafrikai utazását illeti, az Churchill politikai sakkhuzása a zsidó-amerikai kapitalisták Északafrika megszerzésére irányuló törekvései ellen.

Cikke végén Pavolini megjegyzi, hogy a Szovjet, angol, amerikai szövetséget csak a német, olasz és japán hatalmak ellen viselt háború tartja össze.

Róma. (Bud. Tud.): Az olasz fővárosban élénk érdeklődést kelt a szovjetnek az a törekvése, hogy befolyást gyakoroljon a balkáni szlávokra. Rómában úgy látják, hogy a szovjet ebben az irányban fokozta erőfeszítéseit, aminek egyik jele a moszkvai Pravdában megjelent, nyilvánvalóan sugalmazott cikk, a pánszlávizmusról. A Pravda ebben a cikkben dicsegti a pánszláv eszmét és a szláv népek egységét, majd felszólítja a balkáni szlávokat, hogy bízzák magukat Moszkva vezetésére.

Az a tény, hogy ilyen cikk a Szovjet-

unió mértékadó lapjában megjelent, bizonyoságul szolgál arra, hogy Sztalin elárkeztetnek látja az időt, hogy a pánszlávizmus követeléseit mindenképpen kihirdesse.

A Pest írja: Londonból Zürichbe érkezett jelentés szerint Péter volt jugoszláv király Jovan Banjanint bízta meg az új jugoszláv menekült kormány megalakításával. Banjanin mindig jó viszonyban volt a horvát politikusokkal. Azt várják, hogy neki majd sikerül a Mi-

hailovics szerepe körül támadt ellentéteket elsimítani és a szovjet kormánnyal helyreállítani a jóviszonyt. Ugy tudják, hogy a külügyminiszter Groll szerb politikus lesz. A legjelentősebb változás az eddigi kormány politikájával szemben az, hogy az új kormány Mihailovicsot, aki a szerbiai partizánharcokat vezeti, nem támogatja annyira, mint az előző kormány, hanem a többi szerb partizánescappal akar együttműködni.

Tizennyolc zsidó korosztályt mozgósítottak Olaszországban munkaszolgálatra

Róma. (MTI.) A hétfő reggeli olasz lapok jelentik, hogy a belügyminiszter rendeletére 18 zsidó korosztályt (1907—1925) teljesen mozgósítanak. Kötelező munkaszolgálatra hívják be a fentemlített évfolyambeli zsidókat.

Tokio. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Domei Iroda manilai jelentése szerint a Fülöp-szigeteken állomásozó japán megszállócsapatok előke szítő bizottságot alakítottak a Fülöp-sáhos szükséges munka megkezdésére. szigetek függetlenségének megvalósítá-

Újabb partizánbandát semmisítettek meg Montenegróban

Róma. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Északmontenegróban olasz, német és horvát csapatok több héten át heves harcokat vívtak, bekerítették és megsemmisítettek egy nagy felkelő különítményt. A légierők is nagyban hozzájárultak a sikerhez, mivel szüntelenül bombázták és géppuskázták a partizánokat. A felkelők igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Az olasz, német és horvát csapatok óriási mennyiségű fegyvert, lőszert és élelmiszert zsákmányoltak.

Amszterdam. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelenti, hogy Washingtonból, hivatalos köröktől szerzett értesülések szerint a vasárnapi

értekezlet során sem Lewis, sem a bányatulajdonosok nem tettek újabb javaslatot. A sztrájknak éjfélkor kellene megkezdődni. Az egyesült bányász szakszervezetek politikai bizottsága egyhanguan elhatározta, hogy a bányászokat nem szólítja fel, hogy hétfőn megkezdjék a munkát. A bányászok hír szerint felajánlották, hogy a belügyminiszterrel hajlandók tárgyalni abból a célból, hogy folytassák a szénkitermelést, de csak a kormány számára. A sztrájkhatározat mintegy 558.000 amerikai bányászt érint. Az egyik pittsburgi acéltársaság becslése szerint 75 százalékkal csökkenne a széntermelés, ha az érintett bányákban kihirdetnék az általános sztrájkot.

Hadifogságból hazatért olasz katonák és hadirokkantak távirata Mussolinihez

Róma. (MTI.): Szombaton az angol hadifogságból hazatért olasz hadirokkantak és a háborúban megsemmisült katonák ezt a táviratot küldték a Duce-hoz:

„Duce! Mi hadirokkantak és a háborúban megsemmisültak, akik az afrikai hősi harcokban kiüzdöttünk, visszatértünk hazánkba, miután megismerkedtünk a hadifogság minden keserűségével. Most lelkes hitvallásunkat küldjük, hogy

még ezáltal is a teljes ellenállás és teljes harc katonái legyünk. Mi, akik a husunkban érezzük a szenvedések nyomait, minden fegyvernél keményebb és hatékonyabb érezelemmel, a gyűlölettel vagyunk felfegyverezve. Az Ön akaratába vetett megingathatatlan hitünknek büszkén adunk kifejezést, mert ez az akarat a nép akaratá is, hogy minden erőnket a győzelem elérésére vonjuk össze. Éljen Itália! Éljen a király!”

Páris. (MTI.) A Német Távíráti Iro-

da jelenti: A francia reggeli lapok részletes beszámolót közölnek Le Creusot város lakónegyedei ellen vasárnap reggel intézett angol-szász légitámadásról. Az eddigiek szerint 184 ember vesztette életét, a sebesültek száma körülbelül 200. A támadás háromnegyed órahosszat tartott és majdnem az egész várost elpusztította. A lakosságnak több mint fele hajléktalanná lett. A károsultak támogatására a környék valamennyi helységéből és Párisból is több segítőszervezet érkezett. köztük a francia Vörös Kereszt vonata. A város kórházát, melyet 1942 őszén egyszer már megromgáltak a bombák, most ismét több találat érte.

Bernből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Hétfőre virradó éjjel ismét brit repülőgépek szálltak el Svájc fölé. A Svájci Távíráti Iroda jelentése szerint éjjel egy órakor szóltanak meg a légvédelmi dudák Bernben, Baselen, Zürichben és a Jura-vidéken. A légvédelem több helyen működésbe lépett. A riadó körülbelül egy óra hosszat tartott.

Felemelik Olaszországban a tisztviselők fizetését és a nyugdíjukat

Rómából jelentik: (MTI) A Duce elnöklésével szombaton összeült minisztertanács fontos határozatokat alkotott. A Ducenak a pénzügyminiszterrel együttesen készült javaslatára az állami tisztviselők fizetésjavítása 1943 július 1-től lép életbe. A nyugdíjteljesítések is felemelik. A Duce javaslatára törvénytervezetet készítenek, amely szerint Szardinia szigetén hitelintézetet létesítenek azzal a céllal, hogy a szigeten szenvedett károk helyreállítására folyósítson kölcsönöket. A minisztertanács határozata értelmében a hadirokkantakat az állami közigazgatásban és az állami állásokban szintén nem 20 százalékos arányban, hanem 40 százalékosban kell alkalmazni. Végül legnagyobb elismerését fejezte ki a minisztertanács az olasz vasutasoknak, akik különösen a bombázásoktól veszélyeztetett területeken működnek kifogástalanul.

Isztanbulból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Vasárnap este újabb nagyarányú természeti szerencsétlenség történt Törökországban. Isztanbul két heves földrengés rázta meg. A földmozgás középpontja Észak-Anatolia mezőgazdaságilag legértékesebb területe, Adapazar vidéke volt. Isztanbul és Ankara között megszakadt a távbeszélő összeköttetés. Az ankarai gyors, amely vasárnap indult el Isztanbulból, megakadt a nyílt pályán. Közlebbi részletek még nincsenek. Adapazar 24.000 lakosú város és teljesen elpusztult. Nagy kárt jelentenek Geyyeből, amely 36.000 lakosú város. Ankarából és Isztanbulból éjfél tájt segítővonatokat küldtek a szerencsétlenség helyére. Az eddigi hírek szerint a földrengésnek sok az emberáldozata.

Nagyszabású élelmiszerhamisító társaságot leplezett le a rendőrség

Klein Jenő ellen internálási eljárás indult. Schehter Salamont országosan körözik

Nagyvárad, június hó. Már néhány hónap óta felmerült annak a gyanúja, hogy ismeretlen egyének hamis élelmiszerjegyeket hoznak forgalomba és azokkal elárasztják az egész város területét. Nem kisebb jelentőségű hamisításról volt szó, hanem nagyszabású üzérkedésről, mint a Közélelmezési Hivatal bizalmas nyomozásai folyamán meg is állapította. A közlelmezési hivatal több tisztviselője a fűszerkereskedők és sütőiparosok elszámolásai folyamán kétségtelenül rájöttek arra, hogy az elszámolásba igen nagymennyiségű hamis jegyet állítottak

be. Elég könnyű volt megkülönböztetni a város által kibocsátott élelmiszerjegyet a hamisítottól, mivel a Nagyvárad felülbélyegzés vagy keskenyebb volt, vagy színösszetételében halványabb. A közlelmezési hivatal feljelentésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított és a nyomozás sikerrel is járt. Előállították a rendőrségen Klein Jenő zsidó textilkereskedőt, aki hamis élelmiszerjegyeket kínált eladásra és országos körözést adtak ki Schächter Salamon zsidó utazó ellen közokirathamisítás büntette miatt.

elfogadta és első ízben körülbelül 10—12 kilogramm kenyérjegyet vásárolt, majd később még öt ízben vett kisebb-nagyobb mennyiséget. Tagadta, hogy tudomással birt volna arról, hogy a jegyek hamisítványok. Mivel magas árat fizetett a jegyekért, ő is kénytelen volt drágábban árulni s így a kenyeret jegy nélkül és a lisztet szintén jegy nélkül egy pengő 20 fillérért adta. Találtak még nála hat darab hamisított zsirjegyet is, amit

Klein Jenő „kútrajáró korsója“ eltörik

A nem mindennapi ügy nyomozásának részletei a következők:

Június 16-án reggel 9 órakor a szolgálatos rendőrfőtörzsőrmester arra lett figyelmes, hogy a Gróf Tisza István-utcai villamos végállomásánál egy ismeretlen fiatalember a Wagner Richard utcában szaladt egy másik fiatalember után. A rendőrfőtörzsőrmester kerékpárral volt és mintegy 600 méterre keresztül üldözte a menekülőt, akit a Galamb-utca 10. számú ház udvarán fogott el éppen, midőn a ke-

ritésen át akart mászni. Igazolásra szólította fel s az illető Klein Jenő kereskedőségnek mondotta magát. Arra a kérdésre, hogy miért szaladt, elmondta, hogy a villamoson hamis kenyérjegyet kínált eladásra egy nagyváradai pékmesternek, aki átakarta adni őt a rendőrségnek. Azonnal bekísérte a rendőrkapitányságra s ott őrizetbe vették. Kilencszáz darab 30 dekagrammos és 765 darab 32 grammos hamis kenyérjegyet találtak nála.

Zsinagógában csinálják meg a „boltot“

A megindult nyomozás folyamán kihallgatták a pékmestert, akinek Klein a jegyeket eladásra kínálta. A pékmester előadta, hogy kérte Kleint, hozzon neki kenyérjegyet, mivel az volt a szándéka, hogy leplezi és átadja a rendőrségnek. Át is akarta adni a rendőrségnek, de Klein kitépte kezét a közlő és elszaladt.

Klein Jenő Nagyvárad, 1919 február 23-i születésű zsidó, nőtelen textilkereskedő segéd, Gróf Teleki Pál-utca 43. szám alatti lakos, beismert vallomást tett. Előadta, hogy 1943 május hó közepén táján felkereste lakásán Schächter

Salamon, akiről tudta, hogy hamis élelmiszerjegyet lehet tőle vásárolni. Vett is tőle 5 mázsa 30 kilogramm súlynak megfelelő kenyérjegyet 70 filléres kilónkénti árában akarta eladni annak a pékmesternek, aki át akarta adni őt a rendőrségnek. Vallomása során elmesélte még azt is, hogy Schächterrel a zsidótemplomban ismerkedett meg s nevezett ott ajánlotta fel neki, hogy próbáljon eladni élelmiszerjegyeket, szépen kereshet rajta. Tudta azt, hogy élelmiszerjegyek hamisítványok, de hogy azokat hol készítették, arról nem birt tudomással.

Igy néz ki Schächter Jakab

Schächter Salamon Hersch 1897. évi aknai (Mihovina) születésű zsidó, nő, utazó, apja Chain, anyja Kupfermann Mancsi, nagyváradai Tompa Mihály-u. 7. szám alatti lakos ellen a nagyváradai rendőrkapitányság országos körözést adott ki, mivel nevezett négy héttel ezelőtt eltávozott feleségével együtt a városból és tartózkodási helyére nem tudnak rájönni. Közokirathamisítás büntetést követte el s az országos körözvény közli személyleírását is:

160 centiméter magas, közepes testalkatu, szeme sötétbarna, haja fekete, derékig érő fekete szakállá van és fekete kaftánt visel. Lehet, hogy szakállát levágatta, ha tudomására jutott, hogy körözik, hogy így kevésbé legyen felismerhető. A rendőrség ezután is kéri a közönséget, hogyha valaki felismerne, adja át az első rendőrszemnek, vagy jelentse a központi kapitányságnak.

A rendőrségi nyomozás folyamán kitént az is, hogy Schächter a zsidó templomban kötötte üzletét és hit-sorsosainak, ha azoknak szüksége volt reá a jótékony adakozó szerepében is tetszelgett, amennyiben ingyen

ellátta őket a szükséges élelmiszerjegyekkel. Egyébként valószínű, hogy ott osztotta ki, helyesebben ott helyezte el eladás és további üzletkötés végett a hamisított élelmiszerjegyeket.

Két magyar kereskedőt is belerántottak a zsidók a csúnya ügybe

A közlelmezési hivatal tisztviselői jelentették a rendőrségnek, hogy Szőke István és Pataky György fűszerkereskedők hamis élelmiszerjegyekkel számoltak el. A nyomozást ebben az irányban is kiterjesztették.

Szőke István Szaniszló-utca 40. sz. alatti fűszerkereskedő tagadta a büncselekmény elkövetését, Pataky György Mezey Mihály-utca 7. szám alatti fűszerkereskedő azonban beismertó vallomást tett. Előadta, hogy 1943 május hó elején megjelent üzletében egy 17—18 évesnek látszó zsidó fiú és megkérdezte, hogy nem venne kenyérjegyet. A fiú 80 filléres kilónkénti árában ajánlotta fel a kenyér- és a lisztjegyet. Pataky az ajánlatot

Pórujárt strómanok

Semmiféle megjelenési formában nem rokonszenves előttünk a stróman. De mégis vannak esetek, amikor ökölboszoritott kézzel bár, de ideig-óráig mégis szemethuny az ember. Így például, ha egy magyar kereskedő, aki egyébként kitűnő szakember, üzletet nyit

vagy oly csekély anyagi erővel rendelkezik, hogy a biztos bukásnak nézne előbe, ha a meginduláskor nem venne igénybe bizonyos zsidó háttereket, azonban minden igyekezete oda irányul, hogy szabaduljon ezektől a vésszes kapcsolatoktól, éjjel-nappal dolgozik, gyűjt, szervekedik, tanul, s mikor már elég erősnek érzi magát, ügyesen felbontja a közönséget és eltávolítja a kellemetlen idegent. Sajnos, nem mindenkinek sikerül ez, azért ez a megoldás se mondható ajánlatosnak. De, ismétlünk, ilyen esetekben a nem-hivatalos elbírálásnál mégis érvényesülhetnek egyideig a jóakarató elnézés szempontjai.

A strómanok azonban, akik a szemünk előtt nyüzsgönek, kilencvenkilenc százalékban nem tekinthetők ilyen jóindulatú zsidóbujtatóknak. Bámulatos az a vakmerőség, amellyel a zsidó társnak, sőt a tulajdonképpeni zsidó tulajdonosnak egész nyíltan átengedik az üzlet vezetését, mialatt ők néha egészen szerény fizetés ellenében tartják a cégért a hatóságok és a közönség felé. Néha valóban csodálkozással tölt el bennünket, hogy ezek az urak elkerülik az illetékes tényezők figyelmét. De úgy látszik, a rábizonyításnak technikai nehézségei vannak. A megbízható detektívek egész hadseregére volna szükség az iparjogszövevények gyakorlásának ellenőrzésére s ez az óriási személyzet nem áll sem az elsőfoku iparhatóság, sem a kereskedelmi- és iparkamara rendelkezésére. Mégis akad néha egy-egy biztos „fogás...”

Az elsőfoku iparhatóság most három nagyváradai kereskedőtől vonta meg az iparjogszövevényt, mert rájuk bizonyult a zsidóbujtató. Varga Lászlóné, született Reichender Erzsébet, Sorompó utca 2. szám alatti építőanyagok és épületfakereskedőtől a 124.000/942. kk. sz. rendelet alapján megvonták az iparendélyt, mert üzletét havi 100 pengőért átengedte Löwenstein Béla nagyváradai lakosnak. Az intézkedés értelmében Varga Lászlóné szül. Reichender Erzsébet három évig az ország területén sehol sem kaphat semmiféle iparendélyt s egyúttal szigorú iparűzésért a büntető eljárás is megindul ellene.

Szentmiklósi Imre nagyváradai tűzifakereskedőt (Honvéd-utca 3.) több keresztény kereskedő feljelentette, hogy üzletét ugyancsak havi 100 pengőért

Mozik műsora:

APOLLÓ: Az uszó város.
BELVAROSI: Férjet keresek.
CASINO: Leányvásár.
KORONA: Csókparádé.

vallomása szerint 4 pengőért vett darabonként az ismeretlen személytől. Hogy a hamisítást ki követte el, arronatközönség nem tudott felvitatagatosokat adni.

A rendőrség bünyügyi osztálya a lefolytatott nyomozás során kétségtelenül megállapította, hogy az élelmiszerjegycsalás és hamisítás értelmi szerzője Schächter Salamon, egyik fő végrehajtója pedig Klein Jenő. Klein Jenő ellen a bünyügyi eljárástól függetlenül közigazgatási (internálási) eljárás indult.

bérbeadta Gelber Rezső nagyváradai zsidónak. A strómanságot a bizonyítékok súlya alatt mind a ketten beismerték a hatóságok előtt. Az elsőfoku iparhatóság Szentmiklósi Imrétől is a fenti jogkövetkezmények mellett vonta meg az iparendélyt.

Ugyanígy megtorlással élt az elsőfoku iparhatóság Seres Irén tűzifakereskedővel szemben, aki Kelemen Sámuel nagyváradai lakosnak engedte át üzletét.

Eszerint a tűzifakereskedők dzsungelében már megindult a rendcsinálás. Kívánatos volna, hogy a többi szakmában is hasonló eréllyel kezdődjék meg a strómanok zárt arcvonalának felgöngyölítése.

Hármas érettségi találkozó a premontrei gimnáziumban

Nagyvárad, június 21. Megirtuk, hogy a premontrei gimnázium barátainak egyesülete megalakítását előkészítő bizottság szombaton ülést tartott, amelyen megbeszélték a 29-iki alakuló közgyűlés pontozatait és az ugyanezen a napon rendezendő vendiák-találkozó ügyét. Megállapodtak abban, hogy ezen a napon találkozni fognak a nagyváradai premontrei gimnáziumban 25, 30 és 35 évvel ezelőtt érettségizettek. Harmincöt évvel ezelőtt tett érettségit Nagyváradon Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, aki a találkozó alkalmával reggel 9 órakor tartandó szentmisét pontifikálni fogja. Az alakuló közgyűlés déli 12 órakor lesz. A találkozóra számos kimagasló személyiség érkezik Nagyváradra, akik egykor a premontrei gimnáziumban végeztek. Jelen lesz Gerinczy Pál, a premontrei rendtartományi kormányzója is.

Az Actio Catolica 102. sz. filmkritikája

SZERELEM JOGAN. Régi romantikus téma szép előadásban és kielégítő erkölcsi megoldással.

EGER A PALOTABAN. Szellemtelen és erkölcsileg jellemtelen magyar film, melynek érzésileg fertőzött levegőjét még a házassági válság műrostos megoldása sem tudja feloldani.

Nagyvárad munkássága művészeti esttel és műkedvelő előadással adta tanúbizonyságát a kultúra iránti érdeklődésének

Szabó János képviselő és dr. Soós István polgármester mondott beszédet az ünnepélyen

A Nemzeti Munkaközpont Országos Elnöksége szombaton este Iskolánkívüli Népművelési Bizottság keretei között színvonalas munkás művész és irodalmi estet rendezett a Szigligeti Színházban. A változatos műsoru előadás iránt jelentős érdeklődés nyilvánult meg s a nézőtér széksorait csaknem zsúfolásig megtöltötte a közönség.

A Nemzeti Munkaközpont sajtóalapja javára rendezett előadást Szabó János országgyűlési képviselő, a NMK országos társelnöke nyitotta meg.

— Amikor mozgalom indult arra, — mondotta — hogy a Nemzeti Munkaközpont vidéki tagzatai megalkuljanak, Nagyvárad munkássága az első között kezdett szervezkedni, hogy idejében és teljes erejével kapcsolódjon a munkásság érdekeit és azon keresztül az ország jólétét szolgáló közös munkába. Most, amikor a munkásságra az a feladat hárul, hogy kulturális téren is megmutassa tudását és törekvéseit, mi sem akarunk elmaradni. Nagyvárad egyike volt a legelsőeknek a szervezkedésben, elsőik között kell, hogy legyen tehát mindig és mindenben, ebben a kulturális megmozdulásban is.

A továbbiak során Szabó János örömet fejezte ki afölött, hogy az itteni munkásság megértette a cél fontosságát és minden igyekezetével támogatja a vezetőség nehéz és felelősségteljes munkáját, amelynek remélhetően nem fog elmaradni a méltó eredménye s a megkezdett munkát minden bizonnyal teljes siker koronázza majd.

Dr Soós István polgármester üdvözlő beszéde

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szabó János átadta a szót dr. Soós István polgármesternek, aki a város vezetősége nevében üdvözölte a munkásság megjelent vezetőit s beszéde során hangsúlyozta, hogy úgy a maga, mint a város többi hivatalos tényezői minden igyekezetükkel azon vannak és a jövőben is azon lesznek, hogy a munkásság érdekeit minél több megelégedésre támogatassák.

Ezután kezdetét vette az ünnepi műsor s Karácsonyi Margit, a budapesti rádió magyar dalénekesnője néhány közkedvelt katonadalt énekelt szép sikerrel. Géza Ottó, a Nemzeti Munkaközpont költője saját verseiből szavalt rendkívül hatásosan, majd Boda Boriska zenetanárnő és 50 tagu gyermekzenekara adott elő néhány zeneszámot, precíz összjátékkal, megkapóan fejlett technikával és hámulatos invencióval. Az alig 5—6 éves kicsinyek fegyelmezett és hibátlan zeneszámait, melyeket Szabó Pöszike, Szabó János képviselő leánykája konferált be, ószinte sikert arattak s ebben növendékeivel méltán osztozhat a fiatal zenetanárnő is, aki a kicsinyek beta-

nitásával valóban minden elismerést megérdemlő zenei és pedagógiai munkát végzett.

Pataky Jenő, a Nemzeti Színház fiatal, tehetséges művésze Ady Endré, Erdélyi József és József Attila verseiből adott elő egy-egy költeményt művészi átérzéssel, majd Karácsonyi Gabriella énekelt néhány magyar nótát,

Csurka Péter, az országosan ismert kitűnő novellista néhány, az alkalomhoz kitűnően illő karcoltat olvasta fel, majd Antalffy Margit négy kis tanítványa magyar táncot lejtett. A Nemzeti Munkaközpont kitűnő Carmen-dalárdája több ének-számmal szerepelt, majd Szabó László, a Nemzeti Munkaközpont titkára méltatta a Kormányzó Ur érdemeit 75-ik születésnapja alkalmából.

— A magyar nemzetnek különösen két nagy férfja volt, akikben az egyéni keresztül az egész nemzet lelke nyilvánult meg: Hunyadi Mátyás és Horthy Miklós — mondotta.

— A Hunyadiak és Horthyak bebizonyították azt, hogy az országlásra hazánkban leginkább a nemzeti származású vezetők alkalmasak s egyben kétségtelen bizonyítékot szolgáltatnak arra, mennyire meg-

tudnak felelni ennek a mindennekfelett álló feladatnak. A továbbiak során Szabó László színes és eleven előadásban vázolta a Főméltóságú Ur életének jelentősebb eseményeit, megemlékezett sorozatos érdemeiről, levonva azt a következtetést: Magyarország jelenlegi vezetőjének köszönheti, hogy az utóbbi évtizedek viharában magyar volt és magyar maradt.

Antalffy Margit egyik ügyes kis tanítványának akrobatikus száma következett ezután, majd Nagy István, a Nemzeti Munkaközpont nagyváradai csoportjának titkára Gyóni Géza: „Csak egy éjszakára küldjétek el őket” című ismert versét adta elő, zajos tetszést aratva. Rácz Sándor, Schwalbné Belme Magda zenorakisérete mellett néhány divatos dalt énekelt szép sikerrel, Kovács Ilona és Surányi Erzsébet — szintén Antalffy Margit tanítványai — pompás tánc-számmal gyönyörködtették a közönséget s ezzel a gazdag és élvezetes műsor véget is ért.

Az egyes műsorszámokat Poor Miklós, az NMK országos propaganda osztályának titkára konferálta be ötletesen és a figyelmet gondosan felkelte minden egyes jelenet iránt.

A vasárnap délelőtti műkedvelő előadás

Vasárnap délelőtt 11 órakor műkedvelő előadással zárta be ünnepélyét a Nemzeti Munkaközpont nagyváradai csoportja. Az előadást a Szigligeti Színházban tartották meg, nagyszámú közönség jelenlétében, amelyet végighallgatott dr. Hlatky Endre városi főispán is.

Bevezetőül a Nemzeti Munkaközpont dalárdája néhány magyar népdalt énekelt Soós András karnagy vezényletével majd Géza Ottó, a NMK költője nagy tetszés mellett szavalta el két költeményét.

Ezután a műkedvelők a „Sárga rigófészek” című operettet játszották el, sajnos, nem az eddig megszokott Csendon Julia, Babiák Irén, Vad Margit, Nagy Julia, Varga Mária, Hamly J. József, Balázs Antal, Fazekas Imre, Alimán László, Magyar József, Bojtor József, Borsi Imre, Balázi István, Csendon Imre és sikerrel. A szereplők: gyakran kiestek szerepükből és indiszponáltak játszottak valószínűleg azért, mert a nagy színház szokatlan volt számukra. Fokozta a kellemetlen hatást a diszlethiány s a zenekar készületlensége is.

Legnagyobb sajnálattal kellett ezt megállapítani s már csak azért sem hallgathattuk el, hogy a jövőre nézve hasonló helyzet ne forduljon elő. A

limonádé-operettek egyébként sem valók műkedvelőknek, mert ebben elsőrendű színészek is gyakran belebuktak már. Van több igen jó vigjáték vagy népszimű is, amely megfelel erre a célra.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Biharvármegyei Közlölet Szövetkezet
26—1943. BKSZ. szám.

Tárgy: Raktár, műhely és garage építése.

Versenytárgyalási hirdetés

A Biharvármegyei Közlölet Szövetkezet igazgatósága folyó évi március hó 30-án tartott ülésén hozott határozat értelmében versenytárgyalást hirdet Alsódorongos-út 2. szám alatti telepen építendő műhely, kocsiszin, fürdő és raktár összesen 26x7,14 méteres épület elkészítésére. A versenytárgyalás nyilvános.

Az ajánlatok beadási határideje 1943 június hó 26. délelőtt 10 óra. A beérkezett ajánlatok felbonása ugyanazon déli 12 órakor. A versenytárgyalás helye a Biharvármegyei Közlölet Szövetkezet irodahelyisége. (Vármegyháza).

A munkálatok költségei szabályszerűen biztosítva vannak.

Az ajánlattételhez szükséges költségvetési űrlap, rajzok, feltételek a szövetkezet irodahelyiségében szerezhetők be hétköznapiokon délelőtt 11—13 óra között.

Ajánlatot akár az összes munkára, akár a különböző iparágakhoz tartozó munkákra külön-külön (kőműves, asztalos) lehet megtenni.

Határidő után érkezett, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatokat figyelembe nem vesszük. Ajánlattétő nyilatkozni köteles, hogy az 1938. IV. t. c. hatálya alá nem esik — hasonló nagyobb munkát már végzett és hogy iparigazolással rendelkezik.

A Közlölet Szövetkezet fenntartja magának azt a jogot, hogy a munkálatok odaítélésénél a beérkezett ajánlatoktól függetlenül saját belátása szerint döntsön.

Az ajánlatok lepecsételt zárt borítékban nyújtandók be.

Nagyvárad, 1943. június hó 21-én.

Dr. vitéz Nadányi s. k.
alispán, elnök.

A SZIGLIGETI SZÍNHÁZBAN

TIP - TOP 1943

Ma

és minden nap este pont 7 órai kezdettel
a fényes világvárosi megnyitó műsor.

Csütörtökön, Urnapján 2 előadás délután fél 4 órakor és este pont 7 órakor

Mindkét előadás a teljes ragyogó
műsor, az összes világattrakciók
közreműködésével, még csak rövid ideig.

A nagy érdeklődésre való tekintettel
kívánatos a jegyekről előre gondoskodni.

Jegyelővétel a színház pénztáránál délelőtt 10-1-ig és délután 4-6-ig.

Közel ezer erdélyi magyar falu gazdái adtak egymásnak találkozót a dési gazdaparlamenten

Gróf Teleki Béla elnök nagy beszédet mondott a gazdatársadalom legégetőbb kérdéseiről

Désről jelentik: Szombaton délután 4 órakor — miként azt már előbb jelentették — Désen megkezdődtek Erdély magyar gazdaparlamentjének ülései. A tárgyalásokon közel ezer erdélyi magyar falu EMGE gazdaköre képviseltette magát. A megyeháza nagyterme kiosálynak bizonyult a gazdák befogadására. A gyűlést pontosan 4 órakor gróf Teleki Béla, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület országos elnöke nyitotta meg, aki bevezető szavaiban hangzottatta, hogy az ország mezőgazdasági termelő rétegének erdélyi munkahadserege nap mint nap újabb és újabb súlyos feladatokkal találkozik. Ezeknek a helyes megoldása azonban egészséges szervezettel követel. Az EMGE ezt a gondolatot igyekszik valóra váltani. Az egyesület legfontosabb alapszervezetei a gazdakörök. Kívánatos tehát, hogy Erdély összes gazdaköre is vezetői szinten legalább egyszer közösen vitassák meg gondjaikat, bajaikat és a testvéri közöség erejével, kéz a kézben, — megsokszorozott erővel lássanak hozzá hivatásuk további teljesítéséhez. Elmondotta, hogy maga is gazdaember, így közvetlenül is jól tudja, milyen problémákkal vívódik a gazda, hol mihez kell segítséget nyújtani. De azért ma mindenki tegyen jelentést, számoljon be arról, hogy mi van az erdélyi magyar falvakban, a nép hogyan viszi sorát, milyen tervek születtek meg, milyen elgondolásokat kellene az ország érdekében véghezvinni a az állam segítő kezének hol, milyen ponton és milyen kérdésben kellene legelőször is jelentkeznie.

A marhabeszolgáltatás ügye

A megnyitó beszéd után elsőnek Lengyel László tamásváraljai gazdaköri elnök, a marhabeszolgáltatás ügyét tette szóvá. Kérte, az egyesület hasson oda, hogy a beszállítási kötelezettség terhe ne csak az állat tulajdonosát, hanem a falu többi gazdáját és lakosait is arányosan érintse. Kifogásolta, hogy az állatok hivatalos átvétele, azaz mérése többnyire Budapesten történik.

Kocsis János magyarói gazdaköri elnök bizonyos helyiségek hűselltatásáról beszélt.

Bodor Kálmán, sülemedei gazdaköri elnök a szarvasmarhaárvétel körüli hibákat tette szóvá.

Somodi Ferenc gazdaköri elnök. Etéről az állatárak felemelését kérte. Javasolta, hogy az állatbeszolgáltatást a földadóalap után röjji ki az egyes gazdákra. Zoltáni Pál Sáromberkéről az állattenyésztés kérdésével foglalkozott.

Tóth Zsigmond érmihályfalvai gazdaköri elnök közölte, hogy községében úgy oldották meg a marhabeszolgáltatás kérdését, hogy kerületekre osztották fel a gazdaságokat és minden kerületre kirottak egy bizonyos mennyiséget.

Hasonló szellemben beszélt Tamás István Magyarókeréről és Szoboszlai István Kispaleskéről. Puskás József bihari özegei g. vezető bejelentette, hogy a gazdakör elhatározta, hogy kiválasztják a mezői gazdaságokat a azokat adják át levágásra.

Péterffy Kálmán gyulakutai ref. lelkész szavai után Krasznai György Hegyfalvi magyarlónai gazdaköri elnök gazdaságosokat tette szóvá. Gulácsi Endre kissebentlőrinci gazdaköri elnök az állatárak felemelését kérte.

Bogár István dobriai gazdaköri elnök a gyapjubeszolgáltatás ügyét tette szóvá. Bajkó Ignác ditrói gazdaköri elnök a csiki székelységnek több időszerű gazdasági kérdéséről terjesztett be írásbeli javaslatot. Zayzon Gyula gazdaköri elnök Backamadarasról a szénár kérdéséről szólott.

Sipos Mihály eszékentmihály-ajnádi gazdaköri elnök a csiki erdő és legelőügyekben kérte az EMGE közbelépését. László Domokos homoródjánosfalvi gazdaköri elnök kérte, hogy legalább egy-egy hátránybort hagyjanak vissza a gazdának. Tarkányi Ferenc kolozsvári gazdaköri elnök a beszállítási rendről és a mai árpolitikáról tett említést. Fehér Zsigmond mélyteleki gazdaköri elnök kérte, hogy a burgonyákról pontosan tájékoztassák a gazdaközönséget.

Lakatos Károly magyarsaholyi gazdaköri elnök a szénbeszolgáltatás ügyével kapcsolatosan szólalt fel. Szabó Károly fegyvársárhelyi gazdaköri elnök több időszerű kérdésre kért felvilágosítást. Cs. Károly István omhódi gazdaköri elnök a gazdaköri értekezlet résztvevőinek éljenze képezte teszi meg javaslatát, hogy emeljék fel az egyesületi tagdíjakat.

Az elhangzott felszólalásokra gróf Teleki Béla adott a legtöbb esetben részletes felvilágosításokat. A különböző szakkérdésekben Balogh László központi felügyelő, Nagy Miklós, Seyfried Ferenc és Mayerffy Tihor ügyosztályvezető szolgáltak felvilágosítókkal.

A gazdaköri elnökök értekezlete szombaton este 9 óra után ért véget. Vasár-

nap reggel 9 órakor az EMGE igazgatóválasztmánya ülésezett, mely a délelőtti közgyűlés tárgysorozatával foglalkozott. A napirenden szereplő kérdések előadói vitéz Szász István és Török Bálint igazgatók, Bartha Árpád, a Magértékesítő Szövetkezet igazgatója és Nagy Miklós ügyosztályvezető adtak elő.

Végül gróf Teleki Béla javaslatára eddigi munkásságuk elismerésül az igazgatóválasztmány egyhanguan, vitéz Szász István igazgatót ügyvezető alelnökké, Balogh László központi felügyelőt h. igazgatóvá, Antal Dániel th. igazgató, kirendeltségvezető központi felügyelővé, Seyfried Ferenc és Nagy Miklós ü. o. vezetőket főtítkárokká, Demeter Béla, az Erdélyi Gazda szerkesztő-jét főszerkesztővé, Kós Balázs ü. o. titkár EMGE segédtitkárrá nevezték ki, Bikfalvy Ferenc Szatmár vármegyei EMGE kirendeltségvezető eredményes munkásságának elismerésül a th. igazgatói címet kapta. Jegyzőkönyvi köszönetet mondott az igazgatóválasztmány Venczel József dt. egyetemi intézeti tanár, ügyosztályvezetőnek a statisztikai és birtokpolitikai ügyosztály élén végzett munkásságáért. A tisztviselők nevében vitéz Szász István mondott köszönetet a bizalomért. Borbély Kálmán lompérdi földbirtokos javasolta, hogy az igazgatóválasztmány mondjon köszönetet gr. Teleki Bélának, az EMGE elnökének, akit egész Erdély — politikai pártállásra való tekintet nélkül — igazi vezérének ismer el és aki olyan példamutatóan szolgálja a gazdatársadalom és az egész magyarság ügyét.

Felvonulás a közgyűlésre

A választmányi ülés 10 órakor ért véget. Ekkor már a Bethlen Gábor utcában zászlok alatt felsorakozott a közgyűlés több mint 1500 résztvevő gazdája és két fuvárszeker indulója mellett négyes sorokban a megyeháza udvarára vonultak. A hallgatóságban azonban csak a fele fért el a gyűlésteremben, míg a többieknek a megyeháza udvarán felállított hangszórók közvetítették a gyűlés lefolyását. Az elnöki emelvényen dr. Bárányos Károly földművelésügyi államtitkár, gróf Khuen-Hédervary Károly, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, gróf Bethlen Béla Szolnok-Doboka vármegye főispánja, gróf Teleki Béla, az EMGE országos elnöke, Kiss Kálmán kiegazda, Lovadi Károly kiegazda és br. Braunecker Antal alelnökök, vitéz Szász István ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató, Antal Dániel központi felügyelő és Balogh László h. igazgató foglaltak helyet.

A közgyűlésen többi között megjelent Balogh Vilmos dr. miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének vezetője. Nyiredy Géza dr. miniszteri tanácsos, az erdélyi Birtokpolitikai Főosztály vezetője, br. Mirbach Antal, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke, br. Diószeghy Ottó, az Országos Kamara h. igazgatója, Asztalos Lajos, az Alsódunántúli M. Kamara igazgatója, v. Ortutay Pál, a Kárpátaljai M. Kamara igazgatója, dr. Hank Olivér, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója, vitéz Biró István, gróf Teleki Artur, Szegedi Erich, Galins Viktor, Vékás József dr. felsőházi tagok, dr. Szász Ferenc Kolozsvárme-

gye alispánja, dr. vitéz Biró Gyula, a kolozsvári M. Kir. Mezőgazdasági Főiskola vezetője, Farhas Árpád, dr. Tóth Tibor és Máriaassy Béla főiskolai tanárok, dr. gr. Bethlen László országgyűlési képviselő, a Szövetségi Gazdasági és Hitelezővetkezeti Központ elnöke, Albrecht Dező dr., Domahidy István, Szilágyi Ferenc, Vita Sándor, Beke Ödön és Botár István országgyűlési képviselők, dr. Solty Ernő miniszteri titkár, az F. M. Erdélyi Kirendeltségének h. vezetője, dr. vitéz Mátéfalvy Elek, a Birtokpolitikai Főosztály helyettes vezetője, dr. Páll György, az Erdélyi Párt országos főtitékára, K. Veress Jenő, Dész polgármestere, dr. Czell Vilmos min. segédtitkár és még sokan mások.

A közgyűlést a Magyar Hírszeker vezette be, majd gr. Teleki Béla, az EMGE országos elnöke mondotta el megnyitó beszédét.

Gróf Teleki Béla elnöki megnyitója

Gróf Teleki Béla elnöki megnyitójában mindenekelőtt Kormányzó Urunk 75 éves jubileumáról emlékezett meg.

„Bizonyos, hogy a jövő Magyarországa a szociális és a népi Magyarország lesz!”

Gróf Teleki Béla a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság, illetve a termelés és az értékesítés megszervezésével a termelőknek, tehát a falusi gazdatársadalomnak nem minden kérdése oldódik meg. A társadalmi és művelődési kérdésekre is szult kell tekinteni.

A falunak is éppen úgy meg kell teremteni a tanulási lehetőséget, mint a város lakosságának — mondotta. — A falunak is éppen úgy meg kell ad-

zett meg.

A továbbiakban rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel az elmúlt esztendő folyamán a magyar gazdatársadalomnak meg kellett küzdenie.

— Minden háboruban természetesen követezik be az árak emelkedése és a kormányzat elsőrendű kötelessége, hogy a pénzügyi egyensúly megtartása érdekében ennek az emelkedésnek a lehetőségekhez mérten határt szabjon. A szabályozás nálunk meg is történt. De, amíg a mezőgazdasági terményeknél teljes egészükben fenntartottak az árak, addig az ipari termékek árai az előállítási költségek arányában újabb és újabb ármegállapítás alá kerültek.

— Mi nem kívánjuk az árak fel-emelését, mert teljesen megelégednénk azzal is, ha az ipari cikkek árát tudná a kormány leszállítani — mondta.

— Tudjuk, hogy a háboru ideje nem vagyonszerzésre való. Nem is meggazdagodni akarnak gazdáink, de azt kívánjuk, hogy a gazda becsületes munkájával családjának a háborus lehetőséghez mért szerény és államilag megszabott keretben a megélhetést biztosíthassa, gazdaságát fenntarthatassa és a termelést az ország érdekében fokozhassa. Ezért két dolgot szorgalmazunk. Egyfelől a már említett helyes arány kialakítását, a mezőgazdasági és az ipari cikkek között, másfelől megszüntetését azoknak a nagy jövedelmeknek, amelyeket egyes jogosítványok eddig nyújtottak s amelyek következtében a gazda nehéz munkájának mások látják a hasznát.

Ezek után gróf Teleki Béla kitért a rekvirálásokról és az igénybetételek kérdésére és arra mutatott rá, hogy e szükségintézkedések végrehajtásának jó megszervezésével sok nehézséget ki lehetne küszöbölni.

Szabad szervezkedés

Az érdekképviseleti gondolatra áttérve, kiemelte, hogy ennek két tényezője van: a gazdáknak társadalmi osztályra és birtoknagyságra való tekintet nélkül egységbe tömörítése és ezáltal a gazdaérdekeknek minden vonalon hathatós előmozdítása, hogy a gazdatársadalom számarányának megfelelő súlyhoz juthasson az állami életben.

— A szervezés szükségét már csaknem mindenki belátja — mondotta — de sokan vannak — különösen az állami igazgatás vonalán — akik a szervezést a mind erősebb állami befolyás útján kívánják megoldani. Pedig nem kétséges, hogy a mezőgazdaság egységes szervezetének érdekképviseleti alapon legfőbb és irányító ereje éppen a gazdák öntevékenysége, saját érdekükben való munkálkodása.

— Másik baj és tévedés a szervezés terén, hogy amikor újabb feladatok jelentkeznek, ahelyett, hogy az egységes gazdaszervezetet szakosztállyal bővítenék s így a munka egységét biztosítanák, újabb és újabb önálló szakszervezetek létesülnek.

ni az orvost, a gyógyszerterát és általában mindazokat az életteltételeket, amelyekkel a városi polgártársak rendelkeznek. Természetesen a falu és a város nem olyan kiegyenlítésre gondolok, amely a falusi emberből városi proletárt csinál.

A gazdasági népszerűvelés egyes kérdéseinek részletesebb megvilágítása után gróf Teleki Béla a jövőt formáló feladatok munkálásának fontosságát hangsúlyozta.

A gazdasági népszerűvelés egyes kérdéseinek részletesebb megvilágítása után gróf Teleki Béla a jövőt formáló feladatok munkálásának fontosságát hangsúlyozta.

— Bizonyos, hogy a jövő Magyarországa a szociális és a népi Magyarország lesz, amelynek világító csillaga a szociális igazság. Minden alkotó erőnek meg kell kapnia a maga jutalmát. Minden igaz emberi értéknek szabadon kell érvényesülnie. A sok nélkülözés és az évtizedes zaklatottságok után el kell következnie a jólét és a nyugalom évtizedeinek.

— Egy bizonyos — folytatta — jólétet és nyugalmat jövődőt csak olyan nemzet tud magának teremteni, aki a műveltségben rejlt nagy és elpusztíthatatlan erőket céljai érdekében jól és hasznosan tudja felhasználni. Arra kell törekednünk tehát, hogy minden magyar ember kifejtse a benne rejlt s ma talán még szunnyadó képességeket, ki-ki tanulhasson, gyermekeit taníthassa, hogy megvalósuljon a nagy Széchenyi kívánalma, aki a művelt nemzetét várta Magyar-

ország tökéletes megújítását.

Gróf Teleki Béla ezek után példamutatásra szólította fel a közgyűlésen megjelenteket. Erdély földjén már megteremtettük — mondotta — a szociális feladatok megoldásához szükséges munkakeretet.

— Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületben megtalálható a gazdasági munkás, a kisbirtokos és a régi nagybirtokos. És megértik egymást, mert egyformán vallják a magyar sors legfőbb parancsát, hogy egyik a másik nélkül nem képes megmaradni, egyik a másik nélkül elpusztul.

Végül gróf Teleki Béla szeretettel emlékezett meg az egyesület Déleldélyben maradt tagjairól, és az őket vezető dr. Szász Pál elnökről s az elmúlt évek eredményeképpen a közösségi munka öntudatosító erejére mutatott rá.

Gróf Teleki Béla nagyhatású beszéde után vitéz Szász István ügyvezető alelnök olvasta fel az EMGE múltévi működéséről szóló összefoglalót és terjesztette elő a zárszámadásokat amiket a közgyűlés egyhanguan elfogadott. Majd Cs. Károly István ombódi kispapja, gazdaköri elnök javaslatára a közgyűlés 1943 január 1-i időponttal kezdődően az alábbi tagdíjakat állapította meg: 30 kat. holdig 5 pengő, 30—60 kat. holdig 7 pengő, 60—100 holdig 10 pengő, 100—200 holdig 15 pengő, 200-on felül 25 pengő, lelkészek és tanítók, gazdatisztek 5 pengő, szövetkezetek 10 pengő, vállalatok, bankok, nagyüzemek, stb. 40 pengő.

Dr. Bárányos államtitkár felszólalása

Általános érdeklődés közepette emelkedett azután szólásra Bárányos Károly dr. földművelésügyi államtitkár, aki többek között ezeket mondotta:

— Mint gazda nagyon jól tudom, hogy mennyi nehézséggel kell megküzdeni mostan a gazdának, túl az időjárás viszontagságain azokkal a korlátozó rendelkezésekkel is amelyek a nemzet jövőjének biztosítása érdekében a háborús nehézségek leküzdése céljából kellett életbeléptetni.

— A magyar gazda jól tudja, hogy ennek az országnak a gazdatársadalom a pillére, viszont annak is tudatában van, hogy ez nemcsak jogokat jelent, de súlyos kötelességeket is.

— Az ország legfontosabb érdeke, hogy itt rend, nyugalom és fegyelem legyen. A termelőmunka zavartalan-sága pedig a lehetőségig biztosítassék.

A mezőgazdaság fejlesztése érdekében a legszorosabb együttműködést kívánjuk kiépíteni az érdekképviseleti szervezetekkel. Látjuk, hogy milyen áldozatos és eredményes munkát végzett a megszállás alatt az azóta is az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület. Az érdekképviseleti szervezeteket tehát és pedig úgy a hivatalosokat, mint a nem hivatalosokat új érdekképviseleti törvényvel erősíteni szeretnénk, hogy azok jobban összefogva a jövőben átitó erővel képviselbessék és védjessék a magyar gazdaérdekeket.

A kormány erdélyi programja

Jövő programmunkban vezető helyet Erdély foglalja el. Egyik főgondunk Erdély-erősítése. Talán érdeklő Erdély gazdaközösségét a földművelésügyi kormány erdélyi program-

jának néhány fontosabb része.

Az erdélyi gabonatermelés feljavítása érdekében nagymértékben fokozzuk a minőségi vetőmag-akciónkat s a folyó évi őszi akció keretében 30.000 q búza és 5.000 q minőségi rozsvetőmagot adunk Erdélynek.

A nagyon jól bevált siló akció céljaira most már több mint 30 vagon cementet sikerült biztosítani, de a további mennyiségek leszállítása is biztosítottnak látszik. Nagymértékben fokozzuk a gépakciókat, mert Erdély itt különösen elmaradott és támogatásra szorul. A siló és gépakció körül az EMGE igen szép munkát végzett.

Az eddiginél sokkal szélesebb keretben kívánjuk folytatni az érdeklői borvidék feljavítási munkáit. Az egyesület kérelmére vállaltuk továbbá 22 peronoszporajelő állomás felállítását.

A folyó év ősztől megkezdjük a gyümölcstermesztési tanfolyamokat, amelyeknél különös súlyt helyezünk az erdélyi viszonyokra és az erdélyi termelési sajátosságokra. Nagy mennyiségben főképpen a szerényebb sorsú lakosságnak kedvezményes áru gyümölcsfaoltványt osztunk ki és anyagilag támogatni akarjuk az erdélyi faiskolákat, hogy ily módon is biztosíthassuk a szükséges csemetéket.

Erdélyben a román megszállás alatt a selyemtenyésztés csaknem teljesen elhanyagolták. A visszatérés után megindult szervező munka pedig szép eredményekkel járt.

Az erdélyi országrésszel visszakerült kincstári erdőbirtokok gyors feljavítása folyamatban van hogy ily módon az eddigi ki nem szállítható faanyag az ország gazdasági életébe bekerülhessen. A cél érdekében a leg-
rövidebb idő alatt kb. 150 km. erdei-

vasutat a 60 km. elsőrendű főutat építünk. A székelyföldi fakitermelés előmozdítása érdekében kis embereknek 5 milliós keretben kölcsönlehetőséget biztosítottunk s nagyobb arányban vállaltuk a veszteségi kockázatot.

Désen a múlt évben kezdték gyümölcstárolót, gyümölcs, zöldség és gyógynövény feldolgozására alkalmas üzemmel hővitjük ki. Folytatjuk úgy a községi aszalók felállítását, amely aszalónak az egész országban igen nagy jelentőségük lesz, különösen a folyó évben.

Szilágysomlyón, Baróton és Székelyudvarhelyen gyümölcstároló és földolgozó, valamint szeszfőzde üzem létesítését támogatjuk. Támogatásunkkal előreláthatólag nem sokára elkészül az Erdélyrészi Hangya marosvásárhelyi nagy hűtőháza kolozsvári raktárai, Medgyesfalván hordógyár és húskonzervüzeme, továbbá a fagyapot gyára.

Az Ér szabályozása — Szilágysomlyó ármentesítése

A vízi munkálatok közül megemlítem az Ér, a Kraszna rendezését, Szilágysomlyó város ármentesítését, a Szilágypatak rendezése, továbbá a Szamos folyó rendezési terveit most készitjük és azok elkészülte után mielőbb szeretnénk a szabályozási munkákat elvégezni.

A visszatérés óta Kolozsváron növénytermesztési és növénynevelési kísérleti intézetet, valamint vetőmagvizsgáló intézetet, gyógynövény kísérleti állomást állítottunk fel Nagyváradon és Szatmárnémetin mező-

Véget kell vetni a túltengő szervezkedésnek

Bárányos Károly államtitkár beszéde után gr. Khuen-Héderváry Károly, az Orsz. Mezőgazdasági Kamara elnöke emelkedett szólásra, majd utána vitéz Szász István, az EMGE ügyvezető alelnöke terjesztette elő az igazgató-választmány határozati javaslatát a túltengő szervezkedésről. Ennek során az EMGE közgyűlésére minden magyarlakta vidékről egybesereglett gazdakiküldöttek egyöntetűen állapították meg, hogy ennek a közérdekre veszélyes és káros túltengő szervezkedésnek minél előbb véget kell vetni, Erdélyben annál inkább, mivel Erdély gazdatársadalma rendelkezik azzal az immár évszázados, jól bevált és történelmi viharokat kiállott munkaszerezzel, mely alapszabályszerű rendeltetéséhez híven minden gazdasági feladat megoldására képes és hivatott.

Egy másik az igazgató-választmány által előterjesztette határozati javaslat az árpolitikára vonatkozott, mely hangsúlyozta a mezőgazdasági és ipari cikkek egyensúlybáhozatalának szükségességét. Kimondotta még a közgyűlés, hogy revízió alá kell venni a különböző jogszabályok haszonkulcsát és mindazon cikkekkel való kereskedelmi hasznót, amelyeket a mezőgazdaság állít elő és ami gyakran csekély, vagy semmi munkával a jogosítványokat egészen arány-

gazdasági vegykierleti állomást.

Ezeknek az intézményeknek a feladata, hogy kísérletező és tanácsadó működésükkel biztosítsák az erdélyi részek mezőgazdasági termelési színvonalának emelését.

Sajnálattal állapították meg a szakközeink, hogy az állat és növényi kártevők irtását, valamint az ellenük való védekezést illetően, a megszállás alatt nagyon kevés történt. Hogy mielőbb segíthessünk, minden vármegyébe megszerveztük a növényegészségügyi körzetet, hogy ilyen módon mielőbb kidolgozhatók legyenek a helyi viszonyoknak megfelelő védekező eljárások.

Erdélyben a háboru alatt is minden lehető megteszünk az állattenyésztés fejlesztése érdekében. Állattenyésztő szervezetek teljes kiépítése befejezést nyert és a hivatalosan ellenőrzött állattenyésztő községek száma 331, amelyből 154 van a Székelyföldön.

Dr. Bárányos államtitkár ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Ne feledjük, hogy csakis saját erőnkönél bízhatunk, a jövő épület csakis magyar fundamentumba rakhatjuk le. Fokozzuk erőfeszítéseinket, de egész életünk minden intézkedésében egyedül a nemzet érdeke lehet döntő.

— Tudom, hogy ez a sors Erdélyben nehezebb, mint az ország más részén, mert könnyű magyarnak lenni ott, ahol mindenki magyar. Épp ezért, mert tökéletesen tudatában vagyunk annak, hogy Erdély a magyarság keleti védőhátyája, jövőben is az ország minden gazdasági és szellemi erejét mozgósítani kívánjuk, hogy Magyarországot Erdélyben erősítsük, a magyarokat itt versenyképessé tegyük, mert aki Erdélyt építi, az az országot erősíti.

talánul nagy haszonhoz juttatja olyan cikkeknek, amiket a gazda nehéz munkával, a mai árak mellett haszon nélkül állít elő, illetve termel.

Több érdekes felelőszólás után gróf Teleki Béla, az EMGE elnöke megköszönte a kétnapos gazdaparlament résztvevőinek jelenlétét s ezzel a gyűlést beárta. Az erdélyi nagy gazdanapok a Himnusz eléneklésével értek véget.

Rév, Bertény és Vársonkolyos a Kormányzó Urat ünnepelte

Nagyvárad, június 21. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó 75. életének betöltése alkalmával az édesdi járás, Rév, Bertény és Vársonkolyos községek képviselőtestületei folyó hó 18-án ünnepélyes közgyűlést tartottak. Ezen alkalommal a képviselőtestület minden tagja ünnepi érzéssel, őszinte ragaszkodással és azzal a hő óhajással ünnepelte Öfömméltósága személyét, hogy az Egék Ura Őt még sokáig éltesse.

A közgyűlés határozata jegyzőkönyvben örökített meg. Utána a képviselőtestület ünnepi Istentiszteleten vett részt.

Százan és százan sietnek a

Cselényi-Utri, Thegze

magyarnóta parádéra előre megváltani a jegyet Hunyadi könyvkereskedőnél Rákóczi-út 2. Tel.: 14-58.

Június 24-én d. u. és este a Ref. Kultúrpalotában lépnek a váradi közönség elé a magyar rádió kedvencei.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40
félre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza

Nagyvárad is képviselteti magát az Országos Alföldi Bizottság ülésén. Nagyvárad, június 21. Az Országos Alföldi Bizottság június 27-én Szegeden ülést tart, amelyen részt vesz Kállay Miklós miniszterelnök és Keresztes-Fischer belügyminiszter is. Az ülésen Nagyvárad városát dr. Borbély Dezső, főjegyző, Klemsz Rezső tanácsnok és dr. Ebergényi Gyula főispáni titkár fogja képviselni.

Üzemigazgatósági ülés lesz a városházán. Nagyvárad, június 21. Holnap délelőtt fél 12 órai kezdettel üzemigazgatósági ülés lesz a városházán, amelyen részt vesz Hadady Imre, Nagyszalonta megyei város polgármestere is. Ez alkalommal megbeszéljük a Nagyvárad és Nagyszalonta között tervezett villanyvezeték és Nagyszalontának árammal való ellátása ügyét.

Huszonégy képzőművészeti főiskolás jön Nagyváradra. Nagyvárad, június 21. A napokban a Képzőművészeti Főiskola 21 növendéke érkezik Nagyváradra, Fáy Aladár és dr. Molnár Sándor vezetésével. A polgármester utasította Papp Lajost, az idegenforgalmi hivatal vezetőjét, hogy a Kolozsvár felől érkező vendégeket fogadja a pályaudvaron és kalauzolja őket a városban.

NAGYVÁRAD VÁROS BIBLIOGRÁFIÁJA címmel dr. Kertész János írta meg és Nagyvárad város támogatásával adta ki könyvecskéjét, amely részletesen, betűrendben sorolja fel azokat a könyveket, hírlapi, folyóirati cikkeket, amelyek Nagyváradal foglalkoznak. A sokszáz cím érdekes bizonyítéka annak, hogy Nagyváradnak milyen hatalmas terjedelmű irodalma van.

OLASZORSZÁGBAN TILOS NŐKNEK FÉRFI NADRÁGBAN JÁRNI, SZABADDAN ZENÉLNI ÉS KOMOLYTALANUL VISELKEDNI. *Oz olasz hatóságok rendelkezéseket adtak ki, amelyek nemcsak a tüdő- és gyógyhelyeken levő nyaralókat, hanem az egész ország lakosságát arra szólítják fel, hogy tartózkodjanak olyan magatartástól, amely ellentétben áll a mostani idők komolyságával. Tilos a szabadban hangszereken játszani, továbbá tüdőruha viselése a tüdőhelyen kívül. A nők nem viselhetnek tulságosan rövid ruhát, nadrágot. A férfiaknak is tilos a rövid nadrágok viselése. Általában tilos minden olyan magatartás, amely a közönségben a jelenlegi idők erkölcsi érzéseinek és komolyságának meg nem felelő, elítélést vált ki. Az ilyen tilalmak ellen ismételtén vétők három hónapig terjedő elzárással, vagy kétféle bírálatig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.*

Besurranó tolvajt csípett el a rendőrség Nagyvárad, június 21. Megrögzött besurranó tolvajt ezuttal betörésen ért tetten a rendőrség. Hétfőre virradó hajnalban özv. Moskovits Mártonné Rimler Károly utcai kész férfiruha üzletében találtak rá Kollár Imréné Szent János utcai piaci árusra, amint több ruhával akart angolosan távozni. Motozás alkalmával derekára kötve kulcsköteget találtak, amelyből az egyik a kapuhoz, a másik pedig az üzletajtóhoz talált csodálatosképpen.

A NAGYVÁRAD ÉS VIDÉKE ipar-terület ruházati és textil iparosok szakcsoportja felhívja tagjait, hogy a június havi cérna és faszen utalványokat haladéktalanul vegye át, mert a ki nem váltott utalvány érvényét veszti. Elnökség.

Milyen könnyítést kérnek az ékszerészek az aranyrendeleten? Budapestről jelentik: A Budapesti Nemesfémcsarnok felterjesztéssel fordult az Aranybizottság utján a pénzügyminiszterhez és többirányú könnyítést kért az ugynevezett aranyforgalmi rendelet végrehajtásán. Kérték, hogy 5 gramm súlyig szabadon lehessen eladni olyan tárgyat, amely nem képezheti pazarlás célját, mert kicsinyiségénél fogva arra nem alkalmas.

NEM KELL ÉRETTSÉGI A TELEKKÖNYVI TANFOLYAMHOZ. Az ország területének gyarapodása következtében az eddigi szakerők nem tudják többé elátni a telekkönyvvvel kapcsolatos munkát. Ugyanakkor biztosítani kell az utánpótlást is. A Budapesti Közlöny most rendeletet közöl, amely ezt a problémát kívánja megoldani. A rendelet lehetővé teszi, hogy telekkönyvi tanfolyamot végezhet és telekkönyvi vizsgát tehet olyan igazságügyi hatóság alkalmazásában álló segédhivatali tisztviselő, kezelő és díjnok is, aki nem tett középszintű érettségi vizsgát. Természetesen kell, hogy megfeleljen a többi követelménynek, amely az ilyen tanfolyamhoz és vizsgához szükséges.

MIÉRT NINCS JAPÁNBAN SORBANÁLLÁS? *Japánban a háztartásokat csoportokra osztják a vásárlások egyszerűsítése érdekében. Minden csoportban átlag 10-12 háztartás tartózik. A háztartási csoportból minden reggel egy vagy két háziasszony indul csak el bevásárolni és a megvásárolt cikkeket a csoport tagjai között kiosztják. Ennek a megoldásnak köszönhető, hogy Japánban ismeretlen a sorbanállás.*

Felakasztotta magát egy elmebetegek ápolója. Nagyvárad, június 21. Tegnap reggel 8 óra tájban megdőbentő leletre bukkantak az Alsógörögoldal Ostrom-u. 1. számalatti gyümölcsösben. Az egyik cseresznyefán halott ember függött. — Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre dr. Gántay János rendőrfogalmazó, a büntető osztály vezetőjének vezetésével. Megállapították, hogy a halott Hejner József 38 éves elmebetegek ápolója volt. Az elmebetegek két nappal ezelőtt jelentette, hogy Hejner megszökött az intézetből. Üldözési mániája volt s ez készítette végzetes tettének véghezvitelére. Bucsulevetet is hagyott hátra. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Értesítés. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy rendez évi közgyűlést 1943 június hó 26-án, délelőtt 10 órakor tartja meg. határozatképtelenség esetén évi közgyűléseinket rákövetkező nap ugyanebben az időben, tehát 1943. június hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja Mezey Mihály-utca 4. szám alatti ipartestület nagytermében, melyre tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség. Napirend: Elnöki megvívó és beszámoló. Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Felügyelő bizottság jelentése. pénztári felmentvény megadása. Új tagok véglegesítése. 1943-1944. évi költségvetés jóváhagyása. Alapszabály módosítása. Aruállítás biztosítása.

Egy balkezes pilóta kacagató kalandjai.

Heinz Rühmann nagysikerű bohózata.

Igy is lehet repülni

Keddől az APOLLO-ban.

Hétfőn utoljára: **U s z ó v á r o s**

BELVÁROSI

FÉRJET KERESSEK

A legmulatságosabb magyar vigjáték!

Turay Ida, Vaszary Piri, Bilicsy, 2 Pethes. Latabár.

Havasi napsütés

Főszereplői: Tolnay, Turay, Csontos, Rajnay, Mály
Hétfőn utoljára: **Leányvásár** Keddől a CASINO-ban

Katonai és polgári hatóságok, leventék, katonadiszszázad és a hadapródiskola részvételével tartják meg az urnapi körmenetet

Megállapították a körmenet útvonalát és a sátrak helyét

Nagyvárad, június 21. Illetékes egyházi tényezők már minden előkészületet megtettek arra, hogy az urnapi körmenet ebben az évben is méltó legyen az ünnep nagy fönségéhez. Az ünnepi szentmisére, amelyet Fiedler István püspök celebrál és a körmenetre, amelynek útvonala a megszo-
kott lesz, az egyházi tényezők meghívták a katonai és polgári hatóságokat, intézeteket, intézményeket, iskolákat, a hadapródokat. A körmenet rendezőségét értesítették, hogy katonai diszszázadot küldenek a külső fény emelésére.

A körmenet az eddig kialakult szokás szerint a Székesegyházból elindulva a püspöki palota bejáratához indul. Itt állítják fel az első sátrát. Innen az újjáépített úton a püspöki kert mellett a műút felé tart a második sátor, amely az Árvaház kapuja előtt lesz. Ugyancsak a műúton halad tovább ezután a körmenet dr. Beöthy György apátkanonok lakásáig, amelynek kapuja alatt lesz a harmadik sátor. A Schlauch-tér megkerülé-

se után a Múzeum-kert sarkán levő negyedik sátorig halad a körmenet, majd innen vissza a Székesegyházba, ahol szentségi áldás és Te Deum lesz.

A körmenet sorrendje a következő:

Keresztvivő kispap,
leventék,
ifjuiskolások,
leányiskolások,
virághintők,
szerzetesnővérek,
katonazenekar,
diszszázad I. része,
papság,
Oltárszentség,
világi és
katonai előkelőségek,
hadapródiskola és
a diszszázad II. része.
Hivek.

A körmenet rendezősége napunk utján is kéri a hiveket, de minden nagyváradi magyart is, aki a körmenetben részt vesz, vagy azt megtekinti, hogy az ünnep méltóságához mértén fegyelmezetten viselkedjen.

Varrógép, kerékpár javítások!

JAKAB műszerésznél

KOSSUTH-U. 4.
TELEFON: 23-30

Zrinyi Ilonát ünnepelte az Ipartestület

Balázs Zsigmond a tanítónőképző intézet tanára mondott ünnepi beszédet

A nagyváradi Ipartestület vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel változatos műsoru emlékünnepélyt rendezett az egyesület otthonának disztermében, Zrinyi Ilona születésének 300 éves fordulójának alkalmából.

Az emlékünnepélyt a nemzeti Hírszekegy elmondása vezette be. Ezután Szabó Károly elnök mondott megnyitó beszédet néhány szóban méltatva a nap jelentőségét, majd Csiki János néhány magyar nótát adott elő tárogatón. Lakatos Gyula, Gyenge József alkalmi költeményét adta elő, majd Kiss János Bérczy László zongorakisérére mellett kuruc dalokat énekelt.

Balázs Zsigmond, a tanítónőképző intézet tanára tartott ezután ünnepi beszédet. — Bevezetője során színes és megkapó képekben vonultatta el a hallgatóság lelki szemei előtt a

történelem nagy eseményeit. Az események előterébe állítva eredeti színekkel festette meg ezután az előadó Zrinyi Ilona alakját s a magyarság titáni küzdelmeit egészen II-ik Rákóczi Ferenc szabadságharcáig, amelynek kezdetén Zrinyi Ilona hatalmas élete már lezárult viszont új fejezet kezdődött a magyar nemzet történelmében.

A rendkívül élvezetes előadás után, Papp Rózsi énekelt néhány kuruc dalt Schwablné Belma Magda zongorakisérére mellett, Fenessy Margitka egy költeményt ezavalt hatáson, Rácz Sándor pedig Schwablné Belma Magda zongorakisérével két dalt énekelt. A jól sikerült műsor a Himnusz elénekülésével fejeződött be. Az Ipartestület nagytermében délután műkedvelő előadás volt, melynek szereplői egytől-egyig kitünő teljesítményt nyújtottak.

SPORT

Második helyen végzett a NAC

Döntetlenül játszott a NAC a Gammával, a Csepel viszont győzött Salgotarjánban s így 3 ponttal nyerte az 1942—43-as bajnokságot

Vasárnap játszották le az utolsó fordulót a minden idők legizgalmasabb bajnokságában. Méltán rá is szolgált erre a névre az NB I. küzdelme, mert csak az utolsó fordulón dőlt el, hogy a két hatalmas ellenfél: a WMFC és a NAC közül melyik nyeri el a büszke címet. Az ország sportársadalmának nagyrésze a nagyváradi fiúk elsőségét óhajtotta és tízezer és tízezer szurkoló izgatottan várta a vérbeli hájt. Azonban nem mindig sikerül az amit óhajtunk. A Csepel simán, biztosan vette az utolsó akadályt és így 3 pontos előnnyel nyerte el a bajnoki címet. Másodikok lettünk tehát. Ha jól meggondoljuk, gyönyörű befejezés egy olyan mezőnyben, ahol nem kisebb neveket, mint a Ferencvárost, Újpestet, Gammát, stb. utasítottunk a hátunk mögé. Az első pillanatban talán fáj kissé a szívünk, ha arra gondolunk, hogy milyen könnyen elsőkhé lehetünk volna, de tud kell tegyük magunkat a sok ha... ha... eshetőségen.

Lássuk most a többi befejezéseket. A harmadik helyért való küzdelemben a Ferencváros kerekedett felül, legyőzte az Újvidéket és így jobb gólarányával előzte meg a Gammát. A Salgotarján ötödik, a Vasas hatodik, az Újpest hetedik, a Szolnok nyolcadik. Most négy 26 pontos csapat következik és a 25 pontos Elektromos.

A 3 kieső: a Haladás, Szeged és a Törekvés. (Ha azonban a Csepeli MDVE nyeri a Corinthien díjat, akkor az Elektromos is kiesik.)

Az utolsó forduló részletes eredményei egyébként a következők:

NAC - Gamma 1:1 (1:0)

(Játékvezető: Harangozó. 12.000 néző. A nagyváradi együttes többet támadott, azonban csatársora nem boldogult a kemény Gamma védelemmel. Gamma támadásokkal kezdődött a féldő. Nem sokkal később feljön a NAC. A 10. percben Bodola szökteti Tóth III.-at, akinek lövését névrokona védi, a következő percben már Patkoló lövését kell Vécseynek védeni. A 21. percben Tóth Matyi beadása Sárvarin keresztül Kovács II.-höz kerül, aki a kifutó Tóth kapuson keresztül a hálóba ivel. 1:0. A nagyváradi csapat folytatja támadásait és a 31. és a 32. percben eredménytelen sarokrugáshoz jut. A 35. és 38. percben Bodola két ízben veszélyezteti a Gamma kapuját. A hátralévő pár percben mindkét félnek van gólhelyzete a védelmek azonban jól működnek.

Szünet után jöideig a Gamma támad. A 29. percben Tóth Lajos, 20 méterről félmagas lövéssel megszerzi a kiegyenlítést. A gól után erősen

rohamoz a NAC, a 31. percben Bodola lövése kerül el a kaput. A következő percben újra meleg helyzet alakul ki a Gamma kapuja előtt. Elentámadásként a Gamma Tóth Lajos fut le, de lövése elkerülte a kaput. A 42. percben Váradi a jobbszélről beadja a labdát. Patkoló a kifutó Vécsey mellett elhibázza a célt. A 43. percben Kovács II. lesállásból gólt szerez, de a játékvezető nem adja meg.

Három első helyet szereztek a nagyváradi atléták a Délkelet kerületi egyesületi versenyen

A Kolozsvári AC nyerte a pontversenyt, az NSE harmadik lett

Vasárnap az NSE rendezésében bonyolították le az Erzsébet-ligeti pályán Délkelet kerületi egyesületek atlétikai bajnokságát. A rendező egyesületen kívül, a Kolozsvári AC, a Kolozsvári EAC és a Nagybányai SE versenyzői vettek részt a versenyben. Szép és változatos küzdelem után, a következő eredmények születtek:

200 m.: 1. Moll KEAC 23.1. 2. Kovács NSE 23.3. 3. Musaffer KAC 23.6. 4. Szalóky KAC 23.7. 5. Öry NSE 23.8. 6. Tima (döntőre nem jelent meg).

800 m.: 1. Lőrinc KEAC 2.08.4. 2. Botos NSE 2.08.6. 3. Kiss KAC 2.08.8. 4. Berlis KAC. 5. Bányai NSE. 6. Nagy J. NSE.

Távolugrás: 1. Wimesy NSE 6.14 m. 2. Serbán KEAC 6.00 m. 3. Sulyok KAC 5.94. 4. Iklódy NSE 5.95. m. 5. Öry NSE 5.73. 6. Moll KEAC 5.71 m.

400 m. gátfutás: 1. Krupka NSE 60.8. 2. Sulyok KAC 65.6. 3. Dobay KEAC 67. 4. Nagy KAC 67.2. 5. Hídeg NSE 69.3. 6. Nagy KEAC 73.

3000 m. akadály: 1. Bujdos KAC 11.08.2. 2. Dimény KAC 11.32.6. 3. Perczely KEAC 11.46.

Gerelyvetés: 1. Janza NSE 50.82. 2. Krupka NSE 48.75. 3. Biró KAC 45.10. 4. Dobray KAC 41.04. 5. Domján KEAC 40.00. 6. Lőrincz KEAC 38.22.

Rudugrás: 1. Nagy KAC 2.80. m. 2. Puskás KEAC 2.80. 3. Serbán KEAC 2.80.

Diszkoszvetés: 1. Biró KAC 38.90 m. 2. Majtényi NSE 34.59. 3. Lerchner NSE 32.55. 4. Keresztes KAC 31.77 m. 5. Domján KEAC 30.11 m. 6. Janza NSE 30.03.

10.000 m. síl futás: 1. Gyugyocz KAC 36.38.4. 2. Nagy NSE 37.02.4. 3. Juhász NSE 37.24. 4. Márton KAC

Ferencváros — Újvidék 2:1 (0:1). Játékvezető Kiss M. Ernő. A 33. percben Welker a hazai csapatnak szerzi meg a vezetést. Szünet után a 8. percben Toldi egyenlít, majd a 20. percben ugyancsak ő szerzi meg a vezetést is.

Csepel — SalBTC 2:0 (1:0)

A bajnokság végső állása a következő:

1. Csepel	30	21	3	6	90:51	45
2. NAC	30	19	4	7	85:49	42
3. Ferencváros	30	15	6	9	84:51	36
4. Gamma	30	12	10	6	67:49	36
5. SalBTC	30	13	9	8	75:66	34
6. Vasas	30	14	5	11	64:49	33
7. Újpest	30	13	7	16	77:70	33
8. Szolnok	30	13	6	11	71:53	32
9. Kispest	30	10	6	14	52:63	26
10. Újvidék	30	10	6	14	52:63	26
11. Kolozsvár	30	11	4	15	60:70	26
12. DiÁVAG	30	9	8	13	54:78	26
13. Elektromos	30	10	5	15	63:54	25
14. Haladás	30	8	7	15	60:92	23
15. Szeged	30	8	3	19	60:115	19
16. Törekvés	30	6	6	18	42:86	18

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Sürgösen eladó Szent János utcában 4 szobás magánház 52.000-ért. Adómentes 4 szobás magánház 60.000-ért. Kersek ügyfelem részére 3 szobás magánházat istállóval, kerttel. Popovics iroda, Szent János-u. 6. Telefon: 15—67. 252

Használt kapu és ajtók, olcsón eladók. Lukács György-u. 39. 255

Eladó faj óriás belga nyulak. Vörösmarty-u. 153. Kefegvár. 254

15—20 ideai birkát vennék. Cim: Szöges János repülőtér építkezés, Postafiók 193. sz. 262

100 birka felesbe kiadó a nagyváradi repülőtér legelőjén. Karácsonyi Koszti. 261

Eladó 2 kishold gyümölcsös, villaépülettel, esetleg elcserelném megfelelő házzal. Cim a kiadóhivatalban. 260

Moslék eladó. Mátyás Étterem, Katolikus Kör. 259

Eladó: Olasziban emeletes udvari részben kitűnően megépített négylakrészes bérház. Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 250

Új cserépkályhák készítését, cserépkályhák atrakását, szabadalmazott fűtőszerekkel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 29—89

Lakás

Mntabarackos és szőlő város belterületén (négyhaldas) eladó. Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 249

Jugatlan

Szerencse-utca 1. uri háromszobás magánház, mellette külön házhely, gyümölcsös eladó. Jelinek ingatlaniroda, Teleki-utca 2. 255

Különlele

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Paragazzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Jó házikoszt kioldásra is kapható. Mátyás Étterem, Katolikus Kör. 258

Könyvelést, könyvek felfektetését, vezetését, ellenőrzését, szervezést, adóvek helyességének felülvizsgálását szakszereiben és lelkiismeretesen intézi. Tóth Gizella könyvelési irodája, Hlatky Endre utca 3. II. em. 7. 257

Hirdetéseket telefonon nem vesz fel a Kiadóhivatal

Elveszett

Elveszett a törvényszék környékén pénteken délután egy barna fél férfi keztyű. Becsületes megtalálót kérem, hozza be a Magyar Lapok kiadóhivatalába. 256

KIADÓTULAJDONOS.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

Fő- és felelőszerkesztő: Folyós kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.